

22 декември 2022 г. - 05 януари 2023 г.

Мониторинг на институции и нормативни документи по темите: дарителство, доброволчество, гражданско общество

Седмичният мониторинг обхваща преглед на внесени в Народното събрание законопроекти, проекти на нормативни документи, публикувани за обществено обсъждане, както и проведени заседания на обществени съвети, експертни и други междуведомствени групи. Предлагаме ви обобщени акценти от мониторинговия доклад:

- **Народно събрание**
  - **Комисия за прякото участие на гражданите и взаимодействието с гражданското общество**
- **Министерски съвет**
- **По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации**

Народно събрание

1. Законопроект за допълнение на Закона за здравното осигуряване.

Според данните на НСИ средната работна заплата към м. септември 2022 г. в сферата на хуманното здравеопазване изостава спрямо други регулирани сектори като образованието. Това налага предприемането на законодателни мерки за осигуряване на минимални нива на възнаграждение. България е една от малкото държави членки на ЕС, която не регулира изисквания за минимални възнаграждения на медицинските специалисти при разходване на публичен ресурс, което води до задълбочаване на недостига на медицински персонал. Налице е практика лечебните заведения да осигуряват необходимия персонал за изпълнението на договорите с НЗОК с по-малко от необходимия брой кадри, като фиктивно се сключват договори с медицински специалисти. Затова промените предвиждат допълнителен механизъм за финансиране на структури с ключово значение или такива, които са труднодостъпни, или отдалечени. Също така се предвижда регионална политика за достъп до здравна помощ, която да обхваща и отпускането на лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели.

2. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за социалните услуги.

Научните данни показват, че затрудненията в развитието е необходимо да бъдат установени възможно най-рано, още през първите три години от живота, за да се осигури ранна интервенция, с което да се помогне детето да развие своя собствен потенциал. Програмите за ранна интервенция са високо специфични и за да постигнат

резултат, те трябва да се основават на научни данни и доказателства. Ранната интервенция е високо ефективна за отделното развитие на личността, но също така е и финансово ефективна, тъй като с по-малка инвестиция в ранното детство се постигат по-дългосрочни цели.

3. Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс.

Предлаганият проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс (ЗИД на НПК) има две основни цели. Първо, повишаване ефективността на наказателното производство, защита в по-голяма степен правата на пострадалите от престъпления и регламентиране на ефективен механизъм за търсене на наказателна отговорност на главния прокурор и неговите заместници. Второ, произтичащо от водещата цел по-горе, подобряване на международната репутация на българската държава посредством съобразяване с препоръките на европейските партньори и мерките, заложи в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), и тяхното успешно интегриране в националния правен ред, съобразено с националното правосъзнание и правна традиция.

4. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование – разглеждане на втора сесия.

5. Законопроект за ратифициране на споразумение за финансиране по механизма за възстановяване и устойчивост между Република България и европейския инвестиционен фонд за прилагане и управление на подкрепяните по механизма за възстановяване и устойчивост в България капиталови операции.

Механизмът за възстановяване и устойчивост е създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г., с цел осигуряване на ефективна и значителна финансова подкрепа за ускоряване прилагането на устойчиви реформи и свързаните с тях публични инвестиции в държавите членки. Механизмът е специално създаден инструмент, предназначен за преодоляване на неблагоприятните въздействия и последиците от кризата във връзка с COVID-19. Съгласно параграф 8 от Преамбюла на Регламент (ЕС) 2021/241 частните инвестиции биха могли да бъдат стимулирани и чрез схеми за публични инвестиции, включително финансови инструменти, субсидии и други инструменти, при условие че са спазени правилата за държавни помощи.

Комисия за прякото участие на гражданите и взаимодействието с гражданското общество

Дневен ред на заседанието на комисията за 5 януари 2023 г.:

1. Гласуване на „Национална здравна стратегия – 2030“, внесена от Министерски съвет на 21.10.2022 г. (Приключил дебат на заседанието на 08.12.2022 г.)

2. Представяне, публично обсъждане и гласуване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за достъп до обществена информация, внесен от Министерски съвет на 01.12.2022 г. - първо гласуване.
3. Представяне, разглеждане и гласуване на Национална стратегия за младежта 2021-2020 г. и проект на решение, внесен от Министерски съвет на 06.12.2022 г.
4. Разни.

Министерски съвет

Решения на МС и новини от министерства:

- **Министерство на образованието и науката**
  - **Всички медалисти от международни олимпиади с право на стипендия.**

Всички ученици, получили медали в международна олимпиада, състезание или конкурс в областта на науката, вече ще имат право на стипендия, реши правителството. Досега стипендии от по 135 лева месечно за една година и еднократно финансово подпомагане се отпускаха само на спечелилите призови места. Получаването на медал от международни олимпиади, конкурси и състезания е високо отличие и признание за резултатите, постигнати от учениците. Очаква се с тази мярка да се насърчи и стимулира тяхното развитие в посочените международни формати и техните дарби в областта на науката. Изменението на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби ще е в сила от 1 януари 2023 г.
  - **Общините могат да кандидатстват за финансиране на изграждането на младежки центрове.**

Общини могат да кандидатстват за финансиране на проекти за изграждане на младежки центрове по Плана за възстановяване и устойчивост до 15 февруари 2023 г. Дотогава се удължава крайният срок за представяне на проекти предложения. Целта на процедурата е да бъдат изградени младежки центрове, които предоставят разнообразни дейности и услуги в помощ на личностното развитие и пригодността за заетост на учениците и младежите на възраст до 29 години. Предоставяните дейности трябва да отговарят на най-високите стандарти в областта на младежката дейност и да подпомагат преодоляването на социалната изолация и непригодността за пазара на труда. Дейностите в центровете трябва да са ориентирани и към пазара на труда чрез осъществяване на формални или неформални партньорства с местния бизнес.
  - **Започва кандидатстването за иновативни училища.**

Училищата вече могат да подават своите проекти, за да влязат в Списъка на иновативните за учебната 2023/2024 г. Срокът за кандидатстване е 31

януари 2023 г. на schools.bg. В Списъка могат да влязат държавни, общински и частни училища. Училищните проекти трябва да бъдат предварително одобрени от Педагогическия съвет, от Обществения съвет и от родителите на учениците, които ще бъдат включени в иновацията. Иновативните елементи могат да бъдат в методиката на преподаване, организацията, учебната среда, качеството на образованието, учебното съдържание и/или в 10% от учебните планове и програми на образователен етап. Насоките за кандидатстване са достъпни [ТУК](#).

- **Министерство на труда и социалната политика**

- **Нормативни промени насърчават заетостта на безработни и икономически неактивни хора.**

Основните цели на нормативните промени са облекчаването на административна процедура по регистрация в бюро по труда на търсещите работа, регламентирането на дейности за насърчаване на заетостта на икономически неактивните хора и определянето на реда и условията за финансиране на процедури по валидиране на професионални знания, умения и компетентности за безработни. С новите разпоредби се намалява административната тежест за работодателите, които кандидатстват за средства по насърчителните мерки за заетост и обучение. За улесняване на достъпа до пазара на труда трудовите посредници ще насочват безработните към валидиране на техните професионални знания, умения и компетентности. Агенцията по заетостта ще публикува на интернет страницата си списък на институциите, които имат право да извършват тази процедура. Безработните, които желаят да се включат в нея, ще подават заявление по образец в бюрата по труда. За участие в процедурата по валидиране те ще получават средства за стипендия, транспортни и квартирни разходи. Съгласно новите разпоредби търсещите работа ще могат да се регистрират в бюро по труда, без да е необходимо посещение на място. Това може да стане по електронен път или чрез лицензиран пощенски оператор. При регистрация на място тя може да се осъществи във всяко бюро по труда, независимо от постоянния или настоящия адрес на лицето.

- **Фонд „Социална закрила“ ще финансира с близо 3 млн. лв. проекти на 88 общини, които предоставят топъл обяд по домовете.**

Управителният съвет на Фонд „Социална закрила“ към МТСП одобри финансирането на 88 проекта на общини, които предоставят домашен социален патронаж, на обща стойност от близо 3 млн. лв. Със средствата ще се закупят нови лекотоварни автомобили за доставка на топъл обяд по домовете на хора в неравностойно положение. С финансовия ресурс ще се подкрепят общините, които управляват Домашен социален патронаж и предоставят топъл обяд по Програма за храни и основно материално подпомагане (2021-2027 г.). Домашният социален патронаж се утвърди като една от най-важните публични функции в условията на криза. Дейността

доказа своята ефективност, помагайки на възрастните хора да се справят с ежедневните си нужди и да се адаптират към възникналите нови условия във връзка с последиците от разпространението на COVID-19.

○ **МТСП връчи годишните награди за корпоративна социална отговорност.**

Министерството на труда и социалната политика връчи за втори път годишните награди в областта на корпоративната социална отговорност за 2022 г. С призовете бяха отличени добрите практики на социално отговорния мениджмънт на компании от частния и публичния сектор, структури от публичната администрация и научните среди, които благоприятстват развитието на служителите, околната среда и обществото.

○ **Минималната заплата става 780 лв. от 1 януари 2023 г.**

Министерството на труда и социалната политика предложи и Министерски съвет прие на последното си за годината заседание минималната работна заплата да се повиши на 780 лв. от 1 януари 2023 г. По този начин се постига увеличение на минималната заплата с 9,9% спрямо настоящия ѝ размер от 710 лв. „На годишна база това прави 20% увеличение, което компенсира натрупаната инфлация, която е 16,9%“, подчерта вицепремиерът Лазар Лазаров. По време на дискусиата в тристранния съвет представителите на национално представителните организации на работодателите и на синдикатите не постигнаха съгласие по първоначално предложения вариант за увеличение на минималната заплата на 770 лв.

○ **Връчиха награди за социални иновации при предоставянето на социални продукти и услуги.**

Над 60 млн. лв. по Програма „Развитие на човешките ресурси“ ще бъдат инвестирани в мерки за подкрепа на стартиращи и действащи социални предприятия, уточни ръководителят на Управляващия орган на ПРЧР Цветан Спасов. Той припомни, че в програмен период 2014-2020 г. над 4 700 представители на уязвимите групи са включени в близо 250 проекта, свързани със социалното предприемачество. „Убеден съм, че това са 4 700 съдби, които са имали нужда да бъдат подкрепени в труден за тях момент. За нас е важно, че осигуряваме възможност те да получат подкрепа, за да се реализират на пазара на труда“, подчерта той. След приключване на проектните дейности, в устойчива заетост са останали над 2 500 работещи в социалните предприятия. Цветан Спасов връчи три награди в категорията „Социални иновации, свързани със заетост“. Отличия получиха „МИР-И“ ЕООД, „ГИФ“ ЕООД и „Техно одит експерт“ ЕООД.

○ **Регионален център за предприятията на социалната и солидарната икономика ще се създаде в град Ловеч.**

Правителството възложи на министъра на труда и социалната политика Лазар Лазаров да сключи договор за покупка на недвижим имот в полза на държавата, който ще бъде обявен за публична държавна собственост и ще бъде предоставен безвъзмездно за управление на МТСП. Имотът се намира в град Ловеч. Придобиването му е в изпълнение на инвестиция „Развитие на социалната икономика“ от Националния план за възстановяване и

устойчивост. Целта на проекта е да се създаде мрежа от регионални центрове за предприятията на социалната и солидарна икономика в шестте района за планиране в България. Това ще допринесе за тяхното модернизиране и дигитализиране и за развитие на регионален подход на политиката по социална и солидарна икономика. Финансирането е със средства от Механизма за възстановяване и устойчивост.

- **Министерство на правосъдието**

- **Министерство на правосъдието предлага изменения в ЗСВ с цел подобряване на електронното правосъдие.**

Достъпът до правосъдие и улесняването на сътрудничеството между държавите членки са сред основните цели на пространството на свобода, сигурност и правосъдие на ЕС, залегнало в Договора за функционирането на Европейския съюз. Електронното правосъдие има за цел да улесни достъпа до правосъдие и функционирането на съдебните системи за гражданите, практикуващите юристи и органи, като се отчитат независимостта на съдебната власт и разделението на властите. То постига тази цел посредством опростяване и цифровизиране на комуникациите, достъпа до процедурите и правната информация. Измененията в Закона за съдебната власт (ЗСВ) ще рефлектират и върху уредбата на електронното правосъдие в Гражданския процесуален кодекс (ГПК), Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) и Административно процесуалния кодекс (АПК).

- **Министерство на здравеопазването.**

- **Инвестиционен проект за модернизация на спешната помощ.**

Проектът „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“ се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г., съфинансирана от ЕС чрез Европейския фонд за регионално развитие. Общата стойност на проекта е 163 897 815,62 лв., от които 138 976 812, 77 лв. – европейско финансиране (ЕФРР), 24 525 319, 91 лв. – национално финансиране и 395 682, 94 лв. – собствен принос на бенефициента. Крайният срок за изпълнение на проекта е 23 декември 2023 г. Цел на проекта е осигуряване на подходяща и ефективна здравна инфраструктура в страната, която да допринесе за подобряване на качеството и безопасността при оказване на медицинска помощ, както и за осигуряване на равнопоставен и навременен достъп до качествена медицинска помощ при спешни състояния.

- **Министерство на финансите**

- **Бюджетът за 2022 г. се очаква да приключи на дефицит от 2.9 на сто от прогнозния БВП.**

Дефицитът на бюджета на начислена основа за 2022 г. се очаква да бъде около 2,9% от прогнозния БВП. Дефицитът за 2022 г., оценен по методологията на Европейската система от национални и регионални сметки (ЕСС 2010), се очаква да бъде в размер на около 2,9% от БВП, което е в

рамките на критериите на Пакта за стабилност и растеж и дава стабилна перспектива при оценката за конвергенция в доклада на ЕК и ЕЦБ в хода на процеса на присъединяване на България към Еврорезоната. Не се оправдаха очакванията за огромно преизпълнение в данъчно-осигурителните приходи за 2022 г. от ревизирия размер на БВП.

По-важни актове, качени на Портала за обществени консултации

1. Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт.

Срок на приключване: 23.01.2023 г.

Министерство на правосъдието предлага редица изменения в Закона за съдебната власт, с които ще бъдат оптимизирани и подобрени работата и ефективността на съдебната система при въвеждането на реално и пълноценно електронно правосъдие. Промените ще улеснят и достъпа до правосъдие за гражданите. Предложените изменения и допълнения в нормативната уредба са мотивирани от необходимостта от законодателни промени в ЗСВ и процесуалните закони в частта за електронното правосъдие, въз основа на съществуващите възможности чрез Единната информационна система на съдилищата, съответно чрез Единният портал за електронно правосъдие да бъдат извършвани от съда и страните предвидени в процесуалните закони изявления и процесуални действия.

2. Проект на Постановление на МС за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения.

Срок на приключване: 23.01.2023 г.

Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) изготви анализ в съответствие с чл. 53, ал. 2 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС) относно необходимостта от преразглеждане на Тарифата за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения. Въз основа на получените становища и допълнителна информация от заинтересованите страни, в т.ч. проведени срещи с представители на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерството на електронното управление във връзка с изпълнение на реформа 2 (C7.R2): Ефективно използване на радиочестотния спектър от Плана за възстановяване и устойчивост на България бе извършен детайлен сравнителен анализ.

3. Проект на Постановление на МС за изменение на Тарифата за таксите, които се събират за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа, приета с Постановление № 370 на Министерски съвет от 2019 г.

Срок на приключване: 05.01.2023 г.

С проекта на постановление се цели изменение на Тарифата за таксите, които се събират за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа, като се отлага влизането в сила на предстоящото увеличение на размерите на таксата на база изминато разстояние (тол такса) и на максималната тол такса. Предвижда се увеличението да бъде отложено за влизане в сила от 01.07.2023 г. с оглед икономическа ситуация в страната и намаляване на

финансовия натиск върху транспортния бранш. Това ще спомогне за подкрепа на устойчивостта и конкурентоспособността на индустрията за товарни превози, което е от съществено значение за цялостното икономическо състояние в Република България.

Български дарителски форум обединява големи фондации и социалноотговорни компании в България, които даряват ресурси и така променят средата, в която живеем.

Седмичният мониторинг на проекти на нормативни документи и работата на институции по темите дарителство, доброволчество и гражданско участие е подкрепен по проект АСФ/825 "Дарителски компас за устойчиви партньорства", който се изпълнява с финансовата подкрепа от Фонд Активни граждани България (www.activecitizensfund.bg) по ФМ на ЕИП 2014 - 2021.

Получавате това съобщение в качеството си на представители на компании и фондации - членове и наблюдатели на Български дарителски форум.

Our mailing address is:
Bulgarian Donors' Forum
4B, Leonardo Da Vinci Str.
Sofia 1124
Bulgaria

[Add us to your address book](#)

Want to change how you receive these emails?
You can **[update your preferences](#)** or **[unsubscribe from this list](#)**.

Copyright © 2023 Bulgarian Donors' Forum, All rights reserved.